

บทที่ 2

ตัวสถิติและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาถึงวิธีการประมาณพารามิเตอร์ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมระหว่างวิธีตัวประมาณเอ็ม และวิธีบูตสเตรป ว่าวิธีใดให้ประสิทธิภาพดีกว่าโดยการเปรียบเทียบความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความคิดพลาดประเภทที่ 1 และอำนาจการทดสอบ การศึกษาจะศึกษาจากแบบจำลองค่าสังเกตในตัวแบบ ซึ่งการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมเป็นวิธีที่ผสมผสานระหว่างการวิเคราะห์ความแปรปรวนกับการวิเคราะห์ความถดถอยเข้าด้วยกัน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแบบของการวิเคราะห์ความแปรปรวน

$$(1) \quad y_{ij} = \mu + \tau_i + \varepsilon_{ij} \quad , \quad \begin{array}{l} i = 1, 2, 3, \dots, n_j \\ j = 1, 2, 3, \dots, p \end{array}$$

ตัวแบบของการวิเคราะห์ความถดถอย เมื่อตัวแปรร่วม X มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรตาม Y คือ

$$(2) \quad y_{ij} = \mu + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij}$$

ผสมผสานตัวแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนจาก (1) กับตัวแบบของการวิเคราะห์ความถดถอย (2) จะได้ตัวแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

$$y_{ij} = \mu + \tau_i + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij} \quad , \quad \begin{array}{l} i = 1, 2, 3, \dots, n_j \\ j = 1, 2, 3, \dots, p \end{array}$$

จากตัวแบบกำหนดให้

- p เป็นจำนวนวิธีปฏิบัติ
- μ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของ y
- τ_i หมายถึง อิทธิพลของวิธีปฏิบัติ
- q เป็นจำนวนตัวแปรร่วม
- β_k หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวแปรร่วมที่ k
- $\bar{x}_{..k}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของตัวแปรร่วมที่ k
- n_j เป็นขนาดตัวอย่างในวิธีปฏิบัติที่ k
- ε_{ij} หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนของหน่วยทดลองที่ j วิธีปฏิบัติที่ i

การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมต้องการทดสอบว่าวิธีปฏิบัติมีอิทธิพลแตกต่างกันหรือไม่ จะใช้ตัวแบบดังนี้

ตัวแบบเต็มรูป (Full Model)

$$y_{ij} = \mu + \tau_i + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij}$$

ตัวแบบลดรูป (Reduced Model)

$$y_{ij} = \mu + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij}$$

สมมติฐานการทดสอบ

$H_0 : \tau_1 = \tau_2 = \tau_3 = \dots = \tau_p = 0$ หรืออิทธิพลของวิธีปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

$H_a : \text{อิทธิพลของวิธีปฏิบัติอย่างน้อย 1 วิธีที่แตกต่างกัน}$

ตัวสถิติทดสอบ

$$F = \frac{(SSF - SSR)/(p - 1)}{(SST - SSF)/(n - p - q)}$$

เมื่อ SSF หมายถึง ผลบวกกำลังสองของการประมาณของตัวแบบเต็มรูป
 SSR หมายถึง ผลบวกกำลังสองของการประมาณของตัวแบบลดรูป
 SST หมายถึง ผลบวกกำลังสองรวม

n หมายถึง ขนาดตัวอย่างทั้งหมดซึ่งเท่ากับ $\sum_{j=1}^p n_j$

จะปฏิเสธสมมติฐานว่าง (H_0) เมื่อค่าสถิติที่คำนวณได้ $F_c > F_{\alpha}(p-1, n-p-q)$

ในการทดสอบอิทธิพลของวิธีปฏิบัติจะต้องสร้างตัวแปรหุ่น (Dummy) เพื่อแสดงอิทธิพลของวิธีปฏิบัติรวมไว้ในสมการก่อน ดังนี้

จากตัวแบบเต็มรูป

$$y_{ij} = \mu + \tau_i + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij}$$

$$D_{i1} = \begin{cases} 1 & \text{เป็นวิธีปฏิบัติที่ 1} \\ 0 & \text{เป็นวิธีปฏิบัติอื่นๆ} \end{cases}$$

$$D_{i2} = \begin{cases} 1 & \text{เป็นวิธีปฏิบัติที่ 2} \\ 0 & \text{เป็นวิธีปฏิบัติอื่นๆ} \end{cases}$$

•
•
•

$$D_{ip-1} = \begin{cases} 1 & \text{เป็นวิธีปฏิบัติที่ } p-1 \\ 0 & \text{เป็นวิธีปฏิบัติอื่นๆ} \end{cases}$$

ใส่ตัวแปรหุ่นที่สร้างลงในสมการจะได้ตัวแบบเต็มรูปแบบดังนี้

$$y_{ij} = \alpha_0 + \alpha_1 D_{i1} + \alpha_2 D_{i2} + \dots + \alpha_{p-1} D_{ip-1} + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij}$$

ให้ $(\alpha_0, \alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_p)$ เป็นสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวแปรหุ่น (Dummy) ซึ่งจะแสดงอิทธิพลของวิธีปฏิบัติและสามารถเขียนในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้

$$\tilde{y} = X \tilde{\beta} + \tilde{\varepsilon}$$

เมื่อ $\tilde{y}$ เป็นเวกเตอร์ของค่าสังเกตหรือตัวแปรตามซึ่งมีขนาด $n \times 1$

X เป็นเมทริกซ์ของตัวแปรอิสระซึ่งมีขนาด $n \times (p+q)$

$\tilde{\beta}$ เป็นเวกเตอร์ของสัมประสิทธิ์ความถดถอยซึ่งมีขนาด $(p+q) \times 1$

$\tilde{\varepsilon}$ เป็นเวกเตอร์ของค่าความคลาดเคลื่อนที่มีขนาด $n \times 1$

$$\tilde{y} = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_p \end{bmatrix}$$

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & \dots & (x_{11} - \bar{x}_{..1}) & 1 & (x_{12} - \bar{x}_{..2}) & 1 & \dots & (x_{1q} - \bar{x}_{..q}) & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & \dots & (x_{21} - \bar{x}_{..1}) & 1 & (x_{22} - \bar{x}_{..2}) & 1 & \dots & (x_{2q} - \bar{x}_{..q}) & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & \dots & (x_{31} - \bar{x}_{..1}) & 1 & (x_{32} - \bar{x}_{..2}) & 1 & \dots & (x_{3q} - \bar{x}_{..q}) & 1 \\ \vdots & \vdots \\ 1 & 0 & 0 & 0 & \dots & (x_{p1} - \bar{x}_{..1}) & 1 & (x_{p2} - \bar{x}_{..2}) & 1 & \dots & (x_{pq} - \bar{x}_{..q}) & 1 \end{bmatrix}$$

$$\underline{\beta} = (\alpha_0, \alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_{p-1}, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_q)'$$

$$\underline{\varepsilon} = \begin{bmatrix} \varepsilon_1 \\ \varepsilon_2 \\ \vdots \\ \varepsilon_{p1} \end{bmatrix}$$

ตัวแบบลดรูป

$$y_{ij} = \alpha_0 + \sum_{k=1}^q \beta_k (x_{ijk} - \bar{x}_{..k}) + \varepsilon_{ij}$$

เขียนอยู่ในรูปเมตริกซ์ได้ดังนี้

$$\underline{y} = X \underline{\beta} + \underline{\varepsilon}$$

เมื่อ $\underline{y}$ เป็นเวกเตอร์ของค่าสังเกตหรือตัวแปรตามซึ่งมีขนาด $n \times 1$

X เป็นเมตริกซ์ของตัวแปรอิสระซึ่งมีขนาด $n \times (q+1)$

$\underline{\beta}$ เป็นเวกเตอร์ของสัมประสิทธิ์ความถดถอยซึ่งมีขนาด $(q+1) \times 1$

$\underline{\varepsilon}$ เป็นเวกเตอร์ของค่าความคลาดเคลื่อนที่มีขนาด $n \times 1$

$$X = \begin{bmatrix} 1 (x_{11} - \bar{x}_{..1}) & 1 (x_{12} - \bar{x}_{..2}) & \dots & 1 (x_{1q} - \bar{x}_{..q}) \\ 1 (x_{21} - \bar{x}_{..1}) & 1 (x_{22} - \bar{x}_{..2}) & \dots & 1 (x_{2q} - \bar{x}_{..q}) \\ 1 (x_{31} - \bar{x}_{..1}) & 1 (x_{32} - \bar{x}_{..2}) & \dots & 1 (x_{3q} - \bar{x}_{..q}) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 (x_{p1} - \bar{x}_{..1}) & 1 (x_{p2} - \bar{x}_{..2}) & \dots & 1 (x_{pq} - \bar{x}_{..q}) \end{bmatrix}$$

$$\underline{\beta} = (\alpha_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_q)'$$

$$\underline{\varepsilon} = \begin{bmatrix} \varepsilon_1 \\ \varepsilon_2 \\ \cdot \\ \cdot \\ \varepsilon_{p1} \end{bmatrix}$$

วิธีการประมาณพารามิเตอร์

1. วิธีบูตสแตรป (Bootstrap Method)

การทำตัวประมาณพารามิเตอร์โดยวิธีบูตสแตรป ซึ่งสถานการณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยนั้นถูกสร้างมาโดยอาศัยการจำลองโดยใช้เทคนิคการจำลองมอนติคาร์โล (Monte - Carlo Simulation Technique) โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ AMDAHL 5860 ใช้ภาษาฟอร์แทรน (Fortran) มีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 สร้างตัวเลขสุ่มตามประเภทการแจกแจง
- 1.2 สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวเลขสุ่มที่สร้างขึ้นมาแบบใส่คืน
- 1.3 คำนวณหาค่า $\hat{\beta}$ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด มีขั้นตอนดังนี้

จากตัวแบบ
$$\underline{y} = \underline{X}\underline{\beta} + \underline{\varepsilon} \quad (1)$$

ε มีการแจกแจงแบบปกติ $E(\varepsilon) = 0$ และ $V(\varepsilon) = E(\varepsilon'\varepsilon) = \sigma^2 I_n$
วิธีกำลังสองน้อยที่สุดคือ ทำให้ผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมีค่าน้อยที่สุด

$$\begin{aligned} \text{SSE} &= \underline{\hat{\varepsilon}}' \underline{\hat{\varepsilon}} \\ &= (\underline{y} - \underline{X}\hat{\beta})'(\underline{y} - \underline{X}\hat{\beta}) \\ &= (\underline{y}' - \hat{\beta}' \underline{X}')(\underline{y} - \underline{X}\hat{\beta}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= \underline{\underline{y}}' \underline{\underline{y}} - \underline{\underline{y}}' \underline{\underline{X}} \underline{\underline{\hat{\beta}}} - \underline{\underline{\hat{\beta}}}' \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{y}} + \underline{\underline{\hat{\beta}}}' \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{X}} \underline{\underline{\hat{\beta}}} \\
 &= \underline{\underline{y}}' \underline{\underline{y}} - 2 \underline{\underline{\hat{\beta}}}' \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{y}} + \underline{\underline{\hat{\beta}}}' \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{X}} \underline{\underline{\hat{\beta}}}
 \end{aligned}$$

การหาค่าน้อยที่สุดของผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อนทำได้โดยหาอนุพันธ์ (Differentiate) เทียบกับ $\underline{\underline{\hat{\beta}}}_i$ แล้วกำหนดให้เท่ากับ 0

$$\frac{\partial \text{SSE}}{\partial \underline{\underline{\hat{\beta}}}} = \begin{bmatrix} \frac{\partial \text{SSE}}{\partial \underline{\underline{\hat{\beta}}}_1} \\ \vdots \\ \frac{\partial \text{SSE}}{\partial \underline{\underline{\hat{\beta}}}_p} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} = \underline{\underline{0}}$$

$$\begin{aligned}
 -2 \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{y}} + 2 \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{X}} \underline{\underline{\hat{\beta}}} &= \underline{\underline{0}} \\
 (\underline{\underline{X}}' \underline{\underline{X}}) \underline{\underline{\hat{\beta}}} &= \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{y}} \\
 \underline{\underline{\hat{\beta}}} &= (\underline{\underline{X}}' \underline{\underline{X}})^{-1} \underline{\underline{X}}' \underline{\underline{y}}
 \end{aligned}$$

แทนค่า $\underline{\underline{\hat{\beta}}}$ ลงในสมการจะได้

$$\underline{\underline{\hat{y}}} = \underline{\underline{X}} \underline{\underline{\hat{\beta}}} \quad (2)$$

จาก (1) และ (2) คำนวณหา

$$\begin{aligned}
 \underline{\underline{\hat{\varepsilon}}} &= \underline{\underline{y}} - \underline{\underline{\hat{y}}} \\
 \underline{\underline{\hat{\varepsilon}}}_i &= \underline{\underline{y}}_i - \underline{\underline{\hat{y}}}_i, \quad i = 1, 2, \dots, n
 \end{aligned}$$

นั่นคือ

1.4 สุ่ม $\underline{\underline{\hat{\varepsilon}}}_i$ แบบใส่คืน (With Replacement) ขนาด n จะได้ผลลัพธ์ดังนี้

$$\underline{\underline{\varepsilon}}^*_1, \underline{\underline{\varepsilon}}^*_2, \underline{\underline{\varepsilon}}^*_3, \dots, \underline{\underline{\varepsilon}}^*_n$$

1.5 นำค่า $\underline{\underline{\varepsilon}}^*_i$ มาพิจารณาโดยรวมไว้ในสมการ

$$\begin{aligned}\tilde{y}^* &= X\tilde{\beta} + \tilde{\varepsilon}^* \\ &= \tilde{y} + \tilde{\varepsilon}^*\end{aligned}$$

1.6 คำนวณหาค่า $\tilde{\beta}^*$ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด โดยยึดหลักเกณฑ์เดียวกันกับการหา $\tilde{\beta}$ คือทำการหา $\tilde{\beta}^*$ ซึ่งเป็นตัวประมาณกำลังสองน้อยที่สุดของ $\tilde{\beta}$ ที่ทำให้

$$SSE^* = \sum_{i=1}^n \hat{\varepsilon}_i^{*2} = \tilde{\varepsilon}^{*'} \tilde{\varepsilon}^* \quad \text{มีค่าต่ำสุด}$$

โดยการหาอนุพันธ์ของ SSE^* เทียบกับ $\tilde{\beta}^*$ แล้วกำหนดให้เท่ากับ 0 นั่นคือ

$$\begin{aligned}SSE^* &= \tilde{\varepsilon}^{*'} \tilde{\varepsilon}^* \\ &= (\tilde{y}^* - X\tilde{\beta}^*)(\tilde{y}^* - X\tilde{\beta}^*) \\ &= (\tilde{y}^* - \tilde{\beta}^{*'} X')(\tilde{y}^* - X\tilde{\beta}^*) \\ &= \tilde{y}^* \tilde{y}^* - \tilde{y}^* X\tilde{\beta}^* - \tilde{\beta}^{*'} X' \tilde{y}^* + \tilde{\beta}^{*'} X' X \tilde{\beta}^* \\ &= \tilde{y}^* \tilde{y}^* - 2\tilde{\beta}^{*'} X' \tilde{y}^* + \tilde{\beta}^{*'} X' X \tilde{\beta}^*\end{aligned}$$

$$\frac{\partial SSE^*}{\partial \tilde{\beta}^*} = \begin{bmatrix} \frac{\partial SSE^*}{\partial \tilde{\beta}_1^*} \\ \vdots \\ \frac{\partial SSE^*}{\partial \tilde{\beta}_p^*} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \vdots \\ 0 \end{bmatrix} = \underline{0}$$

$$\begin{aligned}-2X' \tilde{y}^* + 2X' X \tilde{\beta}^* &= \underline{0} \\ (X' X) \tilde{\beta}^* &= X' \tilde{y}^* \\ \tilde{\beta}^* &= (X' X)^{-1} X' \tilde{y}^*\end{aligned}$$

1.7 กระทำตามขั้นตอนในข้อ 1.4-1.6 ซ้ำ k ครั้ง จะได้

$$\hat{\beta}_1^*, \hat{\beta}_2^*, \dots, \hat{\beta}_k^*$$

1.8 คำนวณหาค่า $\bar{\hat{\beta}} = \sum_{i=1}^k \hat{\beta}_i^* / k$

จากการศึกษาพบว่า การคำนวณหาค่า $\bar{\hat{\beta}} = \sum_{i=1}^k \hat{\beta}_i^* / k$ ซ้ำๆ กัน k ตัวนั้นพบว่าจำนวนที่เหมาะสมจะอยู่ในช่วง 50-200 ตัว ในที่นี้จะใช้ $k = 50$

2. วิธีตัวประมาณเอ็ม

ตัวประมาณเอ็ม ผู้เสนอคือ P.J. Huber ในปี ค.ศ. 1964 โดยศึกษามาจากฟังก์ชันความคลาดเคลื่อน ตัวประมาณที่จะประมาณพารามิเตอร์ $\sum_{i=1}^n \rho(\varepsilon_i/S)$ เมื่อ ε_i เป็นค่าคลาดเคลื่อนของค่าสังเกตที่ i และ S เป็นตัวประมาณของการกระจายของตัวอย่างจากสมการ

$$(1) \quad \text{MIN}_{\beta} \sum_{i=1}^n \rho(\varepsilon_i/S) = \text{MIN}_{\beta} \sum_{i=1}^n \rho\left(\frac{y_i - X_i' \beta}{S}\right) \quad , \quad X_i = X_i'$$

ในขั้นแรกจะต้องประมาณ $\hat{\beta}$ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดเสียก่อน แล้วจึงนำมาหาค่า ε_i จากนั้นนำค่า ε_i ที่ได้มาหาค่า S ดังนี้

$$S = \frac{\text{Median}|\varepsilon_i - \text{Median}(\varepsilon_i)|}{0.6745}$$

โดยปกติ S เป็นตัวประมาณที่เอนเอียง ถ้าจะไม่ให้เอนเอียงต้องใช้ค่ามัธยฐานของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทำการปรับด้วยค่าคงที่ 0.6745

จากสมการ (1) หาอนุพันธ์ของ ρ เทียบกับ β_j แล้วกำหนดให้เท่ากับ 0 โดย $\Psi = \rho'$

$$(2) \quad \sum_{i=1}^n X_{ij} \Psi\left[\frac{y_i - X_i' \beta}{S}\right] = 0 \quad , \quad j = 1, 2, \dots, M$$

โดยที่ $M = p+q+1$ ในตัวแปรเต็มรูป

$M = q$ ในตัวแปรลดรูป

การประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยส่วนใหญ่จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดซึ่งถ่วงน้ำหนักซ้ำหลายรอบ (Iteratively Reweighted Least Squares) จากสมการ (2) สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\sum_{i=1}^n X_{ij} \Psi \left[(y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}) / S \right] = \frac{\sum_{i=1}^n X_{ij} \Psi \left[(y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}) / S \right]}{(y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}) / S} \times (y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}) / S = 0$$

กำหนดให้

$$W_{i0} = \begin{cases} \frac{\Psi_i \left| (y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}_0) / S \right|}{(y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}_0) / S} & , y_i \neq \tilde{X}'_i \tilde{\beta}_0 \\ 1 & , y_i = \tilde{X}'_i \tilde{\beta}_0 \end{cases}$$

ดังนั้นสามารถเขียนเป็น m สมการได้ดังนี้

$$\sum_{i=1}^n X_{ij} W_{i0} (y_i - \tilde{X}'_i \tilde{\beta}) = 0 \quad , \quad j = 1, 2, \dots, m$$

และเขียนให้อยู่ในรูปเมตริกซ์ได้เป็น

$$\tilde{X}' W_0 \tilde{X} \tilde{\beta} = \tilde{X}' W_0 y$$

เมื่อ W เป็นเมตริกซ์ขนาด $n \times n$ และมีสมาชิกตามเส้นทแยงมุมเป็น $W_{10}, W_{20}, \dots, W_{n0}$

$$W = \begin{bmatrix} W_{10} & 0 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 0 \\ 0 & W_{20} & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 0 \\ \cdot & \cdot & & & & & & \cdot \\ \cdot & \cdot & & & & & & \cdot \\ \cdot & \cdot & & & & & & \cdot \\ 0 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & W_{n0} \end{bmatrix}$$

การประมาณที่แกร่งจำเป็นอย่างยิ่งต้องเลือกค่าเริ่มต้นของ β_j อย่างระมัดระวังซึ่งการใช้ $\hat{\beta}_j$ จากวิธีกำลังสองน้อยที่สุดจะให้ผลดี ในที่นี้จึงใช้ $\hat{\beta}$ กำลังสองน้อยที่สุดมาคำนวณค่า W_i แล้วก็นำไปหาค่า $\hat{\beta}_j$ ใหม่โดยกระทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งได้ค่า $\hat{\beta}$ ที่ค่อนข้างคงที่ ดังนั้นตัวประมาณ $\hat{\beta}_M$ จึงหาได้จาก

$$\hat{\beta}_M = (X' W X)^{-1} X' W y$$

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิธีนุตสเตรป

มีการพัฒนามาจากการนำวิธีการของตัวแบบสมการถดถอยที่ไม่ทราบการแจกแจงของความคลาดเคลื่อนไปใช้ในการประมาณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของความถดถอย ผู้ศึกษาคือแบรดเลย์ เอฟรอน (BRADLEY EFRON) ในปีค.ศ. 1979 ต่อมาในปี ค.ศ. 1983 เดวิด เอ ฟรีแมน (DAVID A. FREEMAN) และสตีเฟน ซี ปีเตอร์ (STEPHEN C. PETER) ได้นำเอาวิธีนุตสเตรปมาใช้ในการประมาณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการพยากรณ์ของการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้น เมื่อขนาดตัวอย่างมีจำนวนจำกัดและไม่เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น พบว่าวิธีนุตสเตรปสามารถประมาณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ความถดถอยได้ค่าใกล้เคียงค่าจริงมากกว่าค่าประมาณที่หาได้จากสูตรทั่วไป

ปี พ.ศ. 2532 มาลี ตระการศิรินันท์ ได้เปรียบเทียบการประมาณค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบสมการความถดถอยเชิงเส้นระหว่างวิธีกำลังสองน้อยที่สุด และวิธีนุตสเตรปพบว่าเมื่อความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงเบี่ยงเบนไปจากแบบปกติแต่ไม่มากนัก ขนาดตัวอย่างและจำนวนตัวแปรอิสระมีค่าน้อย วิธีนุตสเตรปมีประสิทธิภาพดีกว่าวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

2. วิธีตัวประมาณเอ็ม

ได้มีผู้ศึกษาลักษณะการประมาณพารามิเตอร์ในรูปแบบของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น ได้คือ ปี ค.ศ. 1964 ที. เจ. ฮิวเบอร์ (P.J. Huber) ได้ศึกษากับฟังก์ชันของความคลาดเคลื่อน ซึ่งเรียกว่าตัวประมาณเอ็ม (M-Estimator) โดยที่ตัวประมาณนี้จะประมาณพารามิเตอร์ของ $\sum_{i=1}^n \rho(\varepsilon_i/S)$ เมื่อ ε_i เป็นค่าคลาดเคลื่อนของตัวสังเกตที่ i และ S เป็นตัวประมาณที่เหมาะสมของการกระจายของตัวอย่าง

ปี พ.ศ. 2530 ปราณี รัตน์ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการประมาณสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ เมื่อความผิดพลาดมีการแจกแจงหางยาวกว่าปกติและเบ้ ระหว่างวิธีกำลังสองน้อยที่สุดและวิธีตัวประมาณเอ็ม ที่ใช้เกณฑ์ความแกร่งของ Ramsay พบว่าสเกลแฟคเตอร์และเปอร์เซ็นต์การปลอมปนจะมีอิทธิพลจากมากไปหาน้อยที่ทำให้ตัวประมาณเอ็มดีกว่าวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ปี พ.ศ. 2535 วรรณิการ์ อุโฆษกุล ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการประมาณพารามิเตอร์ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมเมื่อความผิดพลาดมีการแจกแจงแบบหางยาว ระหว่างวิธีกำลังสองน้อยที่สุดและวิธีตัวประมาณเอ็มที่ใช้เกณฑ์ความแกร่งของ Ramsay พบว่าจำนวนตัวแปรร่วมและจำนวนวิธีปฏิบัติมีอิทธิพลที่ทำให้ตัวประมาณเอ็มดีกว่าวิธีกำลังสองน้อยที่สุด